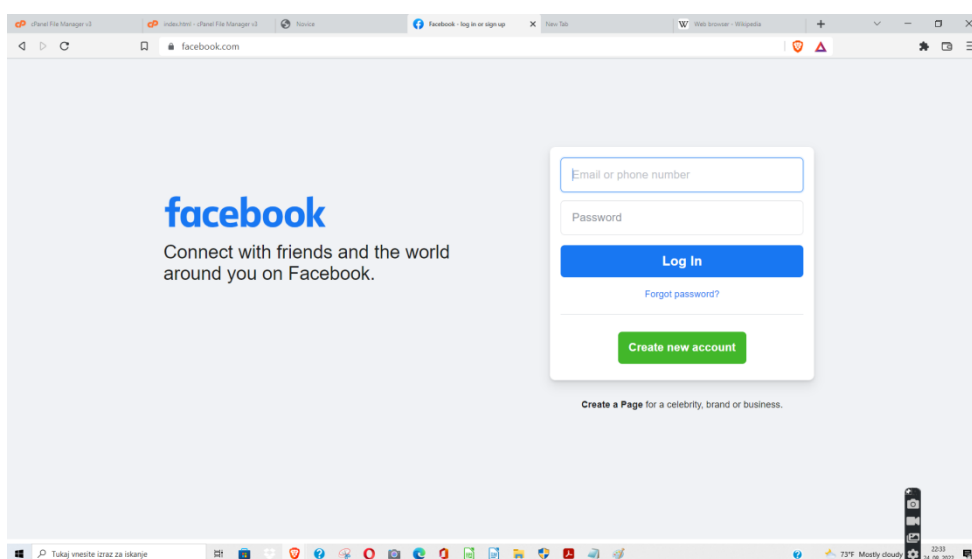

Društvene mreže na webu

U nastavku opisat ćemo najčešće upotrebljavane internetske usluge i aplikacije

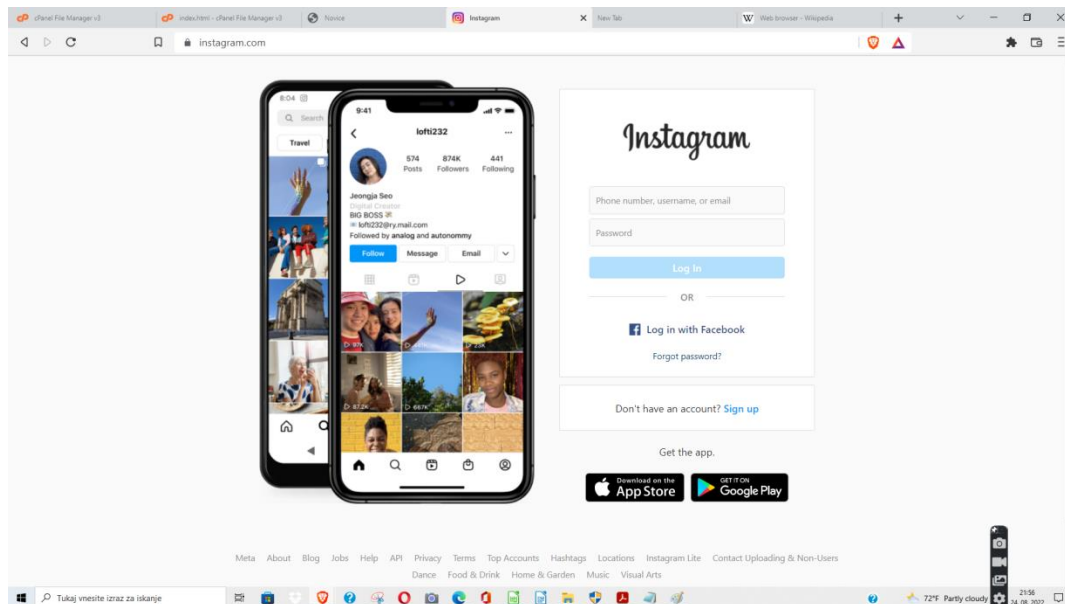
U skladu s današnjim, modernim dobom komunikacija dobiva novo značenje. Sve je zastupljeniji moderni način komunikacije, odnosno razmjena informacija pomoću aplikacija i društvenih mreža. Zašto je to tako? Neki od razloga su brzina i lakoća komunikacije te razmjena velike količine multimedijalnih sadržaja jednim klikom. Ovim putem svatko od nas može sklopiti nova prijateljstva te razmijeniti svoja znanja i iskustva, a da pri tome nije potreban izlazak iz vlastita doma.

Mark Zuckerberg osnovao je internetsku društvenu mrežu Facebook 2004. Pošto ima jednostavno grafičko sučelje i jednostavno se upotrebljava vrlo se brzo proširio tako da je ocjena da u 2022. godini ima 2,93 milijarde korisnika. Facebook koristi i starija generacija prije svega zbog mogućnosti povezivanja s prijateljima iz mladosti. Facebook su počele koristiti i tvrtke jer se pokazao efikasniji od web stranica. Facebook je izuzetno uticajna tvrtka koja je promijenila 2021. godine ime u Meta sa željom da postane još uticajnija pomoću virtualne realnosti.

Slika 44 Početna web stranica Facebook

Instagram američka je društvena mreža za razmjenu fotografija i videozapisa.

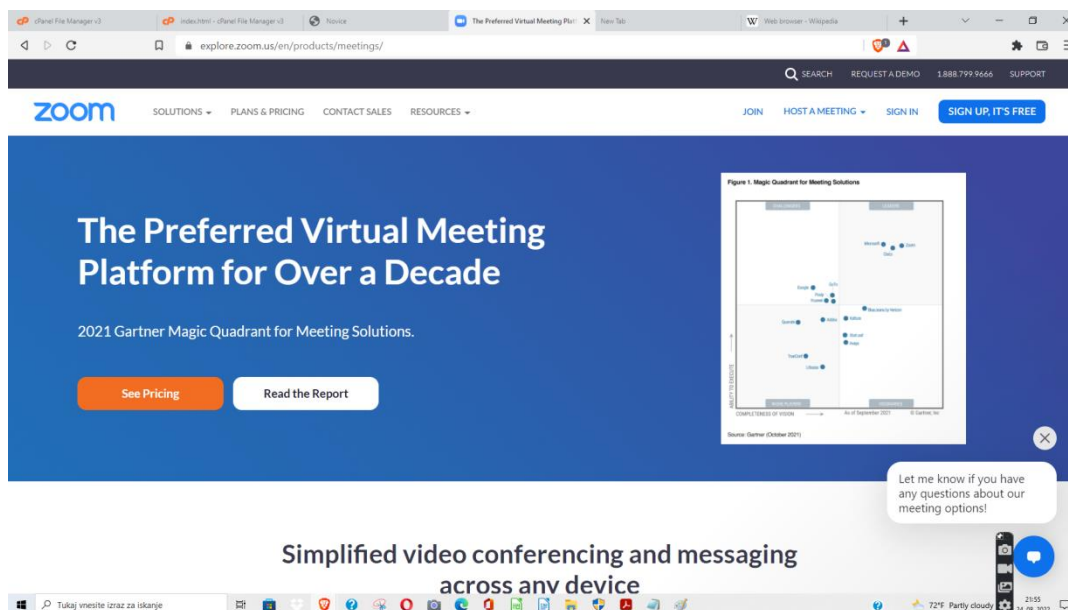

Slika 45 Početna web stranica Instagrama

Aplikacija omogućuje korisnicima prijenos medija koji se mogu uređivati filtrima i organizirati hashtagovima (#) i geografskim označavanjem. Objave se mogu dijeliti javno ili s unaprijed odobrenim sljedbenicima. Korisnici mogu pregledavati sadržaj drugih korisnika prema oznakama i lokacijama i pregledavati sadržaje u trendu. Korisnici mogu fotografije koje im se sviđaju i pratiti druge korisnike. Instagram ima u 2022. godini 1,44 milijarde korisnika.

Osim do sada navedenih aplikacija, postoji i Zoom aplikacija. Prvenstveno je namijenjena održavanju poslovnih sastanaka virtualnim putem, no njezina se primjena proširila za vrijeme COVID-19 pandemije. Omogućuje stvaranje "virtualne sobe" u koju pomoću poveznice i koda pozivate sve osobe koje želite pridružiti razgovoru. Posjeduje mogućnost razmjene teksta (chata) s jednom ili više osoba istovremeno.

Veliku je popularnost stekla za vrijeme bolesti COVID-19 kada su brojne tvrtke, ali i škole, odnosno profesori prešli na ovaj način komunikacije s učenicima.

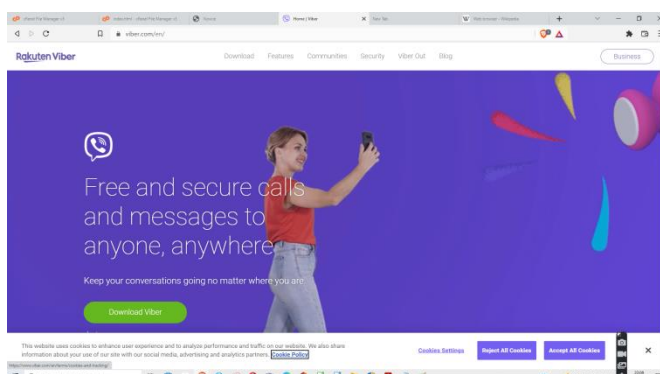

Slika 44 Početna web stranica Zooma

Zoom ima 350 milijuna sudionika dnevno na raznim oblicima internetskog povezivanja i popularan je među mladima, jer nudi besplatne susrete u trajanju do jednog sata.

Viber je aplikacija za pametne telefone koja korisnicima omogućuje besplatne pozive i slanje besplatnih tekstualnih poruka. Viber radi na [2G](#), [3G](#), 4G i WiFi mreži.

Za razliku od ostalih Voice over Internet Protocol (VoIP) pružatelja usluga, Viber ne zahtijeva korisnički račun, te omogućuje izravan poziv svim mobilnim i fiksnim mrežama, gdje je softver instaliran na oba uređaja. Viber omogućava i povezivanje s klasičnom telefonskom mrežom uz naplatu usluge, koja je znatno jeftinija od direktne telefonske mreže. Viber ima 250 milijuna korisnika dnevno i jako je popularan u Aziji i istočnoj Europi.

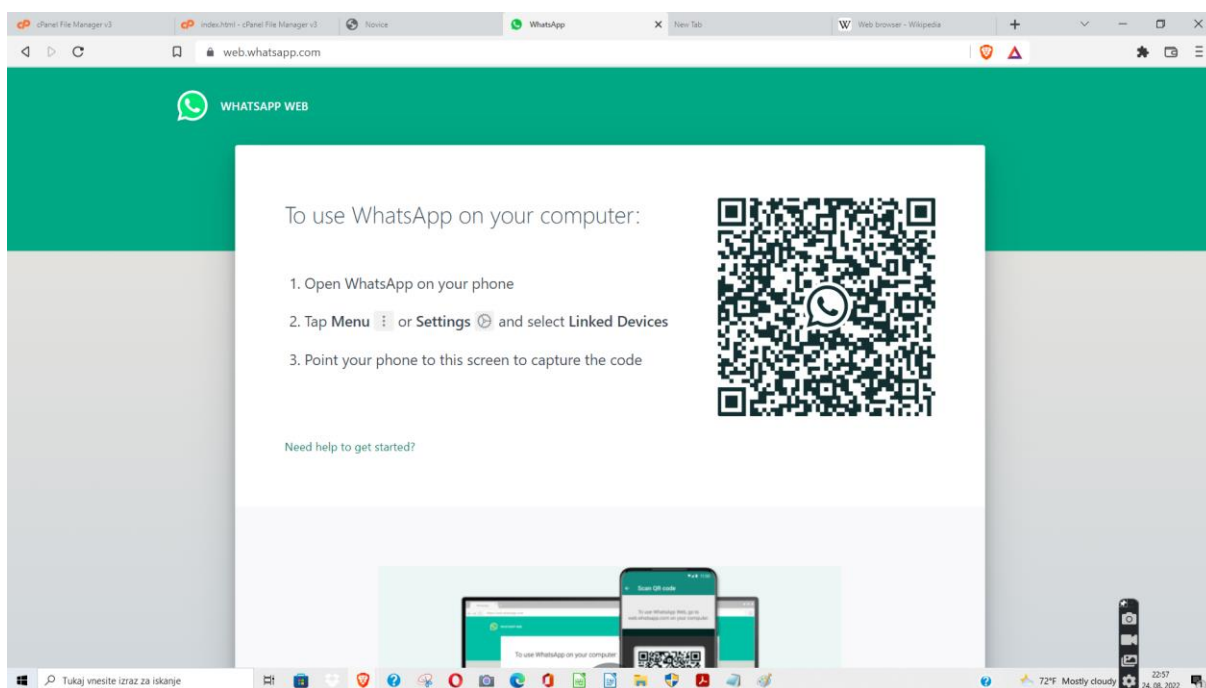

Slika 46 početna web stranica Vibera

„WhatsApp je mobilna aplikacija za besplatnu razmjenu poruka, fotografija, videozapisa i drugih datoteka, te uspostavljanje glasovnih i videopoziva putem mobilnog pametnim telefonima.

„WhatsApp je dostupan kao mobilna aplikacija, ali i kao aplikacija za stolna računala za što zahtijeva stalnu internetsku vezu s povezanim mobilnim uređajem. Za registraciju je potreban mobilni broj.

U 2022 godini WhatsApp ima 2,44 milijardi korisnika.

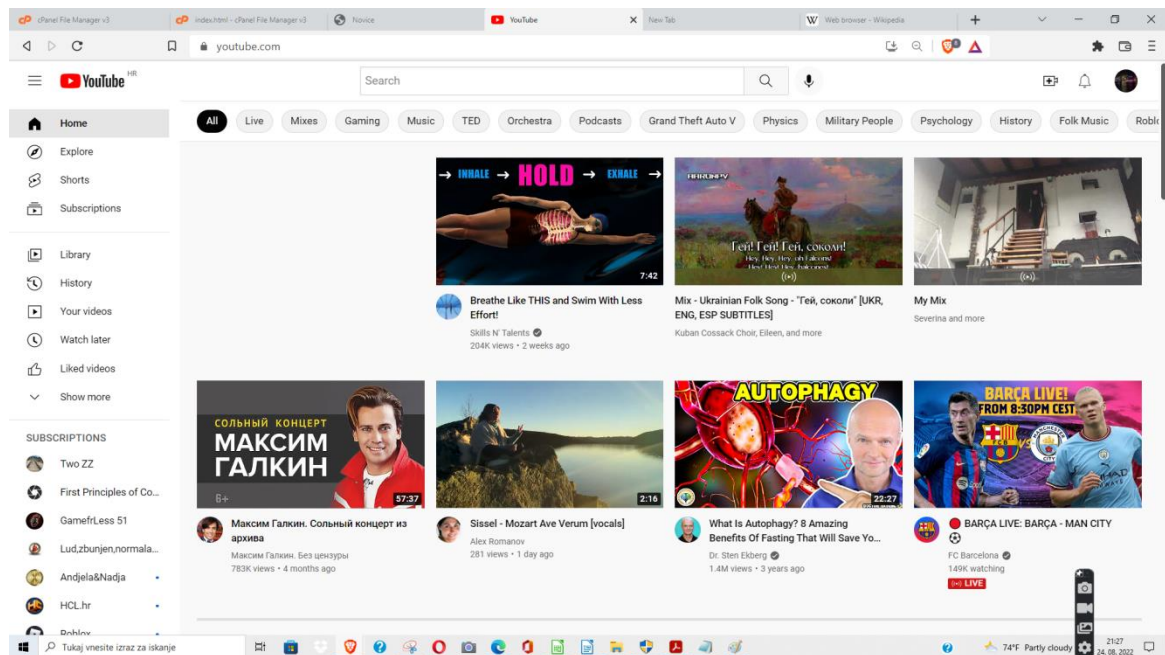
Slika 47 Početna web stranica WhatsApp

YouTube je popularna mrežna usluga za razmjenu videozapisa na kojoj korisnici mogu postavljati, pregledavati, komentirati i ocjenjivati videozapise. Za postavljanje sadržaja potrebna je registracija, dok za pregledavanje nije, osim

sadržaja koji nije primjeren za osobe mlađe od 18 godina. Prema pravilima korištenja, korisnici mogu postavljati vlastite originalne snimke i snimke za koje imaju dopuštenje vlasnika autorskih prava, a zabranjeno je postavljanje pornografskog sadržaja, nasilja, sadržaja koji podržava kriminalne radnje, sadržaja s ciljem sramoćenja, klevete i reklama. YouTube zadržava pravo na korištenje, preinaku i brisanje postavljenoga materijala.

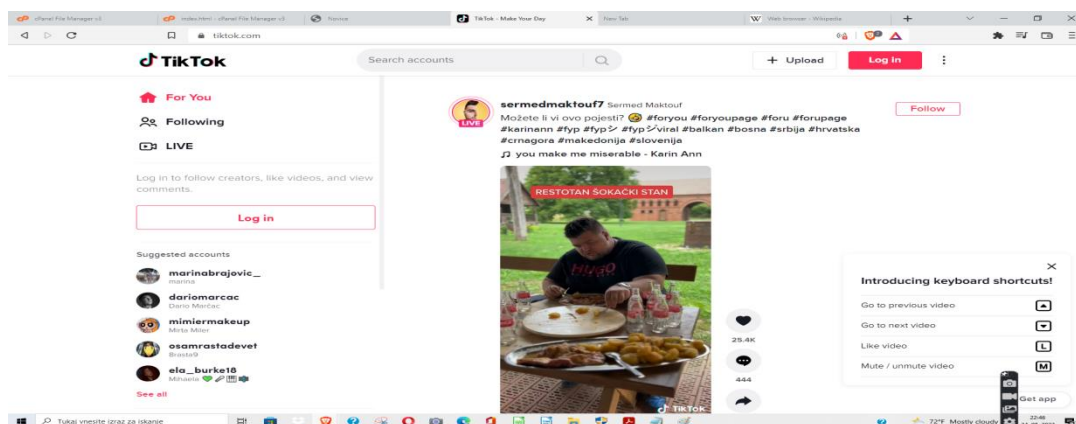
Na YouTube-u ima mnogo obrazovnih videa, predavanja i rasprava o različitim temama tako da je izuzetno zanimljiv izvor za različite profile korisnika.

U 2022. godini Youtube ima 2,6 milijarde korisnika.

Slika 49 web stranica YouTubea

TikTok je aplikacija koja svojim korisnicima omogućuje kreiranje videozapisa, odnosno pregledavanje istih. Sadržaji koje korisnici kreiraju prvenstveno su zabavnog karaktera (šale, vratolomije, trikovi, plesovi, zabava). Važno je napomenuti da duljina sadržaja može biti od petnaest sekundi do tri minute.

Slika 50 Početna stranica TikToka

Zajedničko za gore navedene usluge i aplikacije je:

- imaju veliki broj korisnika i brzu rast
- imaju jednostavan intuitivni dizajn
- lako se koriste
- korisnik ima korist (Viber, WhatsApp besplatnu telefonsku komunikaciju, Facebook povezivanje s osobama koje su udaljene, Zoom rad, učenje na daljinu).

Zbog gore navedenih prednosti te aplikacije su zanimljive za osobe s intelektualnim oštećenjima. U analizi *potreba korisnika* utvrdili smo da velik broj osoba sa intelektualnim oštećenjima koriste neke od navedenih aplikacija. Zato ćemo tijekom pilotskog obrazovanja posvetiti značajnu pažnju da bi se povećao broj njihovih korisnika i da se te aplikacije kvalitetnije koriste.

- Kao što smo naveli internet pruža veliko korisnih usluga. Međutim ima i slabih stranih. U aplikacijama se pojavljuju lažne vijesti, vrijeđanje, ucjena drugih osoba. Djelomično je to zbog anonimnosti osoba koji proizvode i prenose te štetne stvari, a djelomično je zbog otvorenog pristupa tako da se društvo iz realnog svijeta prenosi u virtualni. Pri tome je brzina prijenosa svega puno veća, a cijena generiranja niža nego

u realnom svijetu. Dolazi do ovisnosti od tih aplikacija posebno kod mladih osoba koja je izuzetno jaka. Zato društvo ima puno problema zbog tjelesne neaktivnosti, nižeg kvaliteta druženja, lažnih vijesti koje mogu dovesti do negativnih posljedica za cijelo društvo.

- Sve je veći problem današnjice ovisnost o društvenim mrežama. Zašto je to tako? Rekla bih da je ta ovisnost posebno zastupljena kod mlađe populacije jer nam društvene mreže i aplikacije daju potpunu slobodu izražavanja. Čovjek gubi pojam o vremenu i stvara svoj imaginarni svijet u kojem može stvoriti fiktivnu predodžbu o sebi, sebi, ali i okolini. To je jedan od velikih problema današnjice jer osobe s intelektualnim teškoćama nisu svjesne opasnosti koje ih okružuju te to može izazvati negativne posljedice na njihovo psihičko stanje, ali i strah od izražavanja vlastita mišljenja ako ih netko obasipa lošim komentarima.

Osobe koje su ovisne o društvenim mrežama i igricama, što je najizraženije u razdoblju adolescencije, mogu imati problema s tjelesnom aktivnošću i socijalizacijom, no to nije uvijek tako.

O tome više u slijedećem poglavlju.

I

